

VIVISECTIE OP DE VRIJHEID

Ik ben niet tegen vivisectie, maar als ik een marmot, een konijn of een rat was, dan zou ik daar beaist tegen zijn. Een totaal verschillende opvatting dus over een zelfde zaak, de vivisectie. Maar is het wel dezelfde zaak? Het schijnt namelijk, dat met het verschil van standpunt waaruit men het bekijkt, ook de zaak verandert. De marmot vindt dat hij een marmot is, en als zodanig recht op leven en vrijheid heeft. De professor vindt, dat hij het recht heeft de marmot op te offeren aan de bloei der wetenschap en misschien aan het welzijn der mensheid. Hij zou het een inbreuk op zijn vrijheid vinden als zekere lieden, anti-vivisectieën, die het standpunt der marmot delen, hem zouden belemmeren of beletten zijn vivisectie uit te voeren. Voor zo'n professor is een marmot ook eigenlijk geen marmot. Marmot of hond of konijn, het is hem hetzelfde, als het zijn doel maar dient. Hij kan geen tranen laten wanneer zijn hand het beestje grijpt, dat eerst nog tegenspartelt, doch onder de zekere greep des professors als verlamd met half open oogjes gelaten zijn lot afwacht. En voor zijn vrijheid geeft hij geen duit. Het kwam niet bij hem op daarnaar te vragen.

Professoren en andere geleerden hebben allen iets van de vivisector. Zij kunnen goed scheiden, uit elkaar nemen, analyseren, maar voor standpunten t.a.v. maatschappelijke problemen anders dan de hunnen, zijn ze ongevoelig.

Op de lezers-conferentie tegen het einde van het vorige jaar van „De Vrije Katheder” voerden bijna uitsluitend zulke geleerden het woord. De vrijheid kwam daar ter snijtafel en werd door professor Pos, die er het hoogste woord voerde, ontleed, en... om hals gebracht.

De analyse van Prof. Pos:

„Het woord, (vrijheid) heeft verschillende betekenissen en leent zich daardoor tot misbruik en misverstand. Onder vrijheid wordt verstaan: 1e. het doel, waarnaar alle levende wezens van nature streven ten einde het eigen bestaan te handhaven, te genieten, en te versterken, eventueel ten koste van anderen. Deze vrijheid is een door de natuur gegeven drang in alle levende wezens. Ze is ook van toepassing op economische verhoudingen, hoewel deze het stempel der rationaliteit mogen dragen, maar die op hoger rationeel plan uitdrukking zijn van het primaire streven naar macht, onafhankelijk van overweging van solidariteit met medemens. Als natuurlijke vrijheid is deze vrijheid van de willekeurige en niets sparende instinct-uitleving scherp te onderscheiden van en af te bakenen tegen de geestelijke vrijheid, die.....

Nu zijn professoren op hun gebied vaak knappe lui en kunnen dan keurig ontleden, maar als zij het mes moeten hanteren op een gebied, dat niet tot het hupje behoort, glijdt het dikwijls uit. Dit hierboven is bedoeld als een analyse, en we zullen het, als zodanig nemen, we zullen trachten de professor te begrijpen, maar een keurige analyse?..... foei, foei, wat een gebruik van de taal. Ik weet zeker, dat de geleerden, waar het de exacte wetenschappen betreft, een heel andere taal spreken en men daar geen klachten hoort als: „dat het bij de grote veelheid van verkondigde standpunten moeilijk was elkaars taal te verstaan, laat staan elkaars gedachtengang te volgen”; dit waren professor Pos' eigen woorden.

We zullen dus de zin voor het woord nemen, en deze wordt ons duidelijk wanneer wij niet uit het oog verliezen tot welke laag in de maatschappij professoren en dergelijken zelf behoren. De vrijheid, die prof. Pos zelf voorstaat „de geestelijke vrijheid”, de vrijheid van een categorie, die zich onder de geleide economie breed maakt en onder het staats-socialisme tot bloei en macht komt: de intellectuelen. Doch over deze „geestelijke vrijheid” van Prof. Pos later.

Wat Prof. Pos voor eerst op het oog heeft met „de vrijheid”, dat woord, dat „zich leent tot misbruik en misverstand” is de kapitalistische vrijheid, die de kapitalisten gronden op een natuur-recht. Overal in de natuur ziet men de strijd om het bestaan en daar de mens ook tot de natuur behoort, ligt het in zijn wezen, dat ook hij deze strijd voert.

„eventueel ten koste van anderen”.

Deze uitlegging van het begrip vrijheid had het kapitaal nodig tegenover het „van God gegeven recht” van adel en absoluut vorstendom. Vrij moesten alle goederen in- en uitgevoerd kunnen worden zonder belemmering van adellijke rechten en tollens.

Dat was voor het kapitaal de ene kant van de zaak. De andere was dat het ook vrije arbeid nodig had en voor zover het zelf niet „vrij” in slaven handelde, een verwoed voorvechter was van de afschaffing der slavernij. Vrij moesten dus ook de slaven en horigen zijn.

Deze tweede kant der kapitalistische vrijheid betreft direct mensen, geen dingen, ofschoon ze aan het kapitalisme als zodanig verschijnen. Van het standpunt van deze mensen beschouwd, heeft de vrijheid echter een geheel andere betekenis. Zij beschouwen zichzelf natuurlijk wel als mensen. Zij voelen zich onvrij zolang hun wil zich naar anderen moet richten, anderen, over wier positie zij geen zeggenschap hebben, die buiten hun wil en oordeel om boven hen geplaatst zijn. Dit laatste is het wezenlijke der onvrijheid. De germaan had zich gedurende het gevecht aan de wil van zijn aanvoerders te onderwerpen. Als vrije germaan had hij dezen zelf gekozen en kon ze naar believen afzetten. Dat men zich te richten heeft naar anderen wil, is dus nog geen onvrijheid. Het zou de germaan niet invallen zich daarom, ook gedurende de discipline die het gevecht vereiste en die zeer streng was, onvrij te noemen. Evenmin zou hij zich onvrij noemen, omdat hij onderworpen was aan natuurmachten, die hem teisterden, zoals overstromingen en branden. Deze, een persoonlijk gevoelen uitdrukkende betekenis van het woord vrijheid, is dus de oorspronkelijke. De taalgeleerden vertellen ons dat het woord „vrij” terug gaat op het Arisch „pri”, dat ook een subjectief gevoel uitdrukt, nl. liefhebben.

Bij het ontstaan van de eerste onvrije mens ontstonden dus de begrippen „vrij” en „onvrij”, die later op allerlei toestanden en verhoudingen werden overgedragen. Twee verschillende plaatsen in de samenleving, twee standpunten; twee standpunten, twee uitleggingen van „vrijheid”.

Alhoewel nu de slaven en horigen er op vooruit gingen, wat hun onvrijheid betreft, vrij werden ze niet onder het kapitalisme. Het was nu geen goddelijk recht meer, dat hen dwong naar anderen wil te leven „maar een toestand, die natuurlijk leek en hun zo werd voorgedragen, maar hun toch al spoedig hoogst onbevredigend voorkwam. De verkoop van zijn arbeidskracht, onder de nieuwe kapitalistische verhoudingen, was lang niet zo doorzichtig als de verkoop van zijn persoon onder de slavernij en zijn tussen-vormen. De slavenhouder en de kapitalist hebben echter dit gemeen, dat het beiden te doen is om de arbeid die zij uit de lichamen kunnen halen. Nu mogen de arbeiders, mannen, vrouwen en kinderen die in de fabriek zwoegen en zich voor geld gedurende een bepaalde tijd verplicht hebben daar „naar ander wil te leven”, zich niet vrij voelen, één vooruitgang is er toch en een zeer belangrijke, hun lichamen worden niet meer in volkomen passiviteit verkocht. Al is de dwang der honger groot, de arbeider moet zelf oordelen, zelf zijn weg zoeken en zelf de strijd om het bestaan voeren. Hij verkeert niet meer in de onmogelijkheid iets voor zichzelf te doen. Daarom kon hij zich nu ook verbinden met zijn kameraden en gezamenlijk de strijd aanbinden tegen het aantal uren dat hij in de fabriek moest doorbrengen, gedurende welke tijd hij toch „naar ander wil” moest leven en dat toch bijna zijn gehele leven uitmaakte.

Zoals begrijpelijk bezag de professor de vrijheid niet van het standpunt der marmot, zodat wij als marmotten onze vrijheidsoopvatting eraan moesten toevoegen. Wie anders dan wijzelf zullen het standpunt der marmotten innemen, verklaren en verdedigen; wij kunnen het niet overlaten aan professoren en dergelijken, al zijn ze nog zo geleerd en al kijken ze nog zo vriendelijk door hun brillen. Met „natuurlijke vrijheid” en instinct-uitleving heeft de kapitalistische vrijheid dus niets te maken, evenmin de vrijheid waar het proletariaat naar streeft. Beider vrijheidsoopvattingen zijn maatschappelijk bepaald en aan elkaar vijandig. De vrijheid van de arbeider om zelf zijn leiders in de werkplaats en overal elders te kiezen en te allen tijde af te zetten, zelf zijn loon en werktijd te bepalen, zich te onderwerpen aan een discipline, die hij zelf verkijst, als de germaan van weleer, nu niet in de strijd maar in de productie, is in strijd met en heeft tot voorwaarde het verdwijnen van de verkoop der arbeidskracht, hetgeen de grondslag vormt van iedere kapitalistische uitbuiting, hetzij bedreven door de staat of door privé-kapitalisten.

In een volgend artikel zullen we de „geestelijke vrijheid” die de professor en zijn „kameraden” stelt tegenover de kapitalistische onder de loupe nemen en zien hoe de arbeidersklasse daarbij vaart.

Van vrouw tot vrouw

Dit is de titel van een brochure, die ons uit Enschede werd toegezonden. In dit geschriftje wordt de geschiedenis verteld van de Vrouwenbeweging, zoals deze begon in Enschede, direct na het einde van de tweede wereldoorlog. We krijgen het relaas van de strijd van de Twentse vrouwen tegen wanbeheer niet alleen, maar ook tegen de troepenuitzending en de militaire actie in Indonesië.

We lezen verder hoe getracht werd deze bond over het gehele land uit te breiden, maar hoe de C.P.N. zich toen begon meester te maken van deze beweging, die zich juist ten doel had gesteld, de eenheid onder de arbeidersvrouwen te bevorderen en zich daarom los wou houden van elke partij-overheersing. Aan dit C.P.N.-gewroet is die bond toen kapot gegaan.

En nu moet ons meteen een bezwaar van het hart, n.l. dat in de brochure gesproken wordt van communisten, telkens als de communistische partij (C.P.N.) of haar leden bedoeld wordt. We moeten het toch wel als bekend veronderstellen in de kringen van de linkse arbeidersbeweging, dat deze mensen en deze partij in werkelijkheid met communisme niets uitstaande hebben. Werkelijke communisten zullen altijd elke beweging steunen, die het klasse-inzicht van de arbeiders bevordert. Werkelijke communisten gaan klassebelang boven partijbelang. Het is daarom goed, om met dit woord communist voorzichtig om te springen. Maar afgezien van dit bezwaar, is er reden genoeg om het verspreiden van deze brochure toe te juichen.

Want hieruit blijkt, dat de Twentse vrouwen zich niet zo gauw uit het veld hebben laten slaan, en nu de tijd gekomen achten, om opnieuw een poging te doen de geleerden te sluiten.

Uit hun brochure en doelstelling blijkt, dat ze veel verder gaan dan de loonstrijd.

Al hadden wij sommige punten gaarne wat meer gepreciseerd gezien, in deze punten zit de grondslag voor iets goeds.

Het is zeer zeker een vooruitgang de vrouwen te organiseren, los van elke partij-grondslag.

Dan is verder ook van groot belang, dat ingezien wordt, dat gestreden moet worden voor een geheel andere samenleving dan de onze.

Inlichtingen omtrent deze nieuwe beweging zijn te krijgen bij: o.a. Mw. Grobben, Atjehstraat 44, Enschede.

5 FEBRUARI 1949

PRIJS 12 CENT

9e Jaargang No. 6

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam”, postgiro 168797 te A'dam

Imperialistisch Avontuur

De taak van de internationalistische klassenstrijder is in de eerste plaats de eigen heersende klasse te bestrijden en deze vooral in haar imperialistisch streven voor de arbeiders aan de kaak te stellen. Zo kwam Karl Liebknecht tot zijn uitspraak: de hoofdvijand staat in het eigen land.

Afgezien van houding, positie en politiek van andere machthebbers en belanghebbenden inzake Indonesië, waarbij wij zowel de regering van de Republiek, van de z.g. deelstaten als van alle landen bedoelden die zich thans in Veiligheidsraad, Oost-Aziatisch blok of anderszins met de kwestie bezig houden, stelt de werkelijke socialist in Nederland de z.g. „eigen” regering dan ook in staat van beschuldiging Dit standpunt is juist, want elke regering in het kapitalisme voert kapitalistische, en dat wil in de grond van de zaak zeggen imperialistische politiek, en staat daardoor mede schuldig aan al het leed, dat daaruit voortvloeit.

Het geval Indonesië ligt trouwens overduidelijk, zelfs afgezien van de hierboven ingenomen stelling. Wanneer Dr. van Royen in zijn laatste redevoering vóór het aannemen van de resolutie van de Verenigde Staten, Noorwegen, China en Cuba, in de Veiligheidsraad er op wijst, dat Nederland zijn gezag in Indonesië ontleent aan de door dit land daar sedert 1595 uitgeoefende macht, dan is het duidelijk dat dit berust op imperialistische veroveringsoorlogen. Zij, die in het verleden tegen een dergelijk gezag hebben gestreden en dat ook thans nog doen, kunnen dit uitgangspunt natuurlijk nimmer aanvaarden, ook wanneer zij slechts consequente nationalistische vrijheidsstrijders zijn. Hier ligt zeker één van de oorzaken van de voortdurende conflicten, die zich tijdens alle onderhandelingen sedert 1945 tussen de Nederlandse regering en de Indonesische nationalistenvoerden. De één gaat uit van het onbetwistbare recht op nationale zelfbeschikking, de ander van in de loop der tijden veroverde gezagsposities. Onder-

tussen, wanneer men op deze vrij algemeen gehouden wijze van beoordelen van de situatie doorgaat, moet men vaststellen, dat het Nederlands-Indische gezag voor het Japanse geweld onvoorwaardelijk heeft moeten capituleren, waardoor dus zijn geweldsmacht van elke feitelijkheid werd beroofd. Toen het Nederlandse gezag wilde terugkeren, vond dit op Java en Sumatra de nationale republiek als een evenzeer onomstotelijk feit. Het heeft dit moeten erkennen door een de facto (dat wil zeggen „feitelijk”) erkenning.

Wat sedert dien is geschied, komt hier op neer, dat onder de mooiste praatjes en beloften — hetgeen trouwens imperialisten en koloniale veroveraars natuurlijk altijd doen — voortdurend grotere gebiedsdelen weer onder het Nederlandse gezag werden gebracht. Ordeherstel, politionele actie, veiligheidsmaatregelen, dat waren de mooie woorden waaronder dit alles plaats vond. Werd niet zelfs van Heutz, die als Nederlandse officier bij de laatste eeuwwisseling zijn veroveringen maakte, als pacificator (vredebrenger) op het voor hem opgerichte monument in Amsterdam Zuid aangemerkt? Maar wij allen weten op hoe bloedige wijze het Nederlandse gezag in Atjeh werd gevestigd.

Reeds in deze zin kan dus de nieuwe militaire actie op Java en Sumatra, die rond de kerstdagen van 1948 begon en die thans alleen bij officiële verklaring, maar in feite niet, is geëindigd, worden aangemerkt als een imperialistisch avontuur, ook al geschiedt dit onder medeverantwoordelijkheid van politici die zich „socialisten” noemen.

Hoewel hier sprake is van een avontuur, blijkt echter eerst recht, wanneer men de gebeurtenissen beziet in het raam van de internationale politieke verhoudingen.

De overweldiging van de republiek bracht het hele Verre Oosten in beweging. Op initiatief van de regering van India kwamen te New-Delhi vertegen-

woordigers van regeringen van een twintal Oosterse landen bijeen. Nehroe de Indische minister-president die de vergadering opende, wees er op, dat de aldus vertegenwoordigde landen de halve omtrek van de aardbol besloegen en het grootste deel van de bevolking der wereld vertegenwoordigden.

Ons is het natuurlijk wel duidelijk, wat dit „vertegenwoordigen” betekent, ook deze vergaderden waren slechts de vertegenwoordigers van de heersende klassen van de betrokken landen. Maar het gaat er in dit verband slechts om aan te geven, welke alles beroerende gevolgen het Nederlandse militaire optreden in Indonesië heeft verwekt. In heel dit Verre Oosten wordt de eindstrijd gevoerd tegen de oude koloniale politiek. En dus nogmaals, wanneer Nederland wijst op zijn rechten sedert 1595, dan schijnt zijn heersende klasse nog niet eens te begrijpen, hoe juist een dergelijke stellingname tot een dergelijke samenvloeiend verzet in dit gehele gebied moet leiden. In de machtsverhoudingen, die daar nu groeien, is de waarde van zulk een argumentatie gelijk nul. Zo heeft dan het militaire optreden van de Nederlandse regering geleid tot de eerste stappen van de Oosterse staten naar een nieuwe blokvorming.

Met het woord blokvorming betreden wij een terrein, dat nog een nieuwe beschouwing vergt. De voorbereidingen van het nieuwe wereld conflict gaan in snel tempo voort. Wij zien niet alleen de grote rivalen Amerika en Rusland, maar daaromheen groeperen zich economische politieke Unies, die steeds duidelijker moeten uitspreken tot welke combinatie zij gaan behoren.

Wij weten hoe hier de West-Europese Unie aan het groeien is, waarbij de massa's worden ingeschakeld in het Amerikaanse front. Zwaar zullen de militaire lasten gaan drukken. Onafzienbaar zijn de gevolgen, die daaruit in de toekomst zullen voortvloeien, wanneer eenmaal de fronten totaal in beweging zullen komen. Tussen de Skandinavische landen vindt overleg plaats, op welke wijze zij een eigen blok kunnen vormen.

Reeds nu wordt dit bemoeilijkt door de afhankelijkheidspositie waarin zij stuk voor stuk staan ten opzichte van Amerika of Rusland. Het optreden van de Nederlandse regering in Indonesië heeft nu de wordende blokvorming in het verre Oosten sterk bevorderd.

Ook daar zijn het de heersende klassen, die nog de algemene politieke lijnen hunner landen bepalen. Zij zijn uit de aard van de zaak tegenstanders van het oude kolonialisme, waarvan zij Nederland als een representant zien. Maar evenzeer zijn zij bevreesd voor grote sociale gebeurtenissen uitgaande van de massa's, en ook voor het hun klassevoorrechten bedreigende opdringen der Russische macht. Daaruit is de betrekkelijk gematigde houding van de conferentie van New Delhi te verklaren. Zij allen, die daar vertegenwoordigd waren weten, dat zij het oude kolonialisme, dat ook niet in het Amerikaanse belang ligt, zullen overwinnen. Zij zullen het overwinnen uit eigen kracht en met behulp van de Verenigde Staten, die in een (zodanige) staatkundige onafhankelijkheid van deze gebieden, het beste verwachten voor het dollarimperialisme dat belegging zoekt. In hun gematigdheid inzake het Indonesische conflict ligt de kracht van de Oosterse landen, want zij dwingen Engeland hun kracht te erkennen en Nederland los te laten en zij verzekeren zich in het algemeen van de steun van die landen, met inbegrip van Amerika, die in de Veiligheidsraad de toon aangeven.

De conferentie van New Delhi, tot stand gekomen door de Nederlandse imperialistische agressie in Indonesië, is het eerste gezamenlijke optreden van de Oosterse staten. Meerdere bijeenkomsten, hechter samengaan, zullen volgen. Onder de invloed van de gebeurtenissen in China voerde de Amerikaanse politiek tot dit voorlopig succes, dat Nederlands koloniale positie werd verzwakt. Kenmerkend daarvoor is ook de grote bevoegdheden die nu de Commissie van goede diensten, waarin Amerika domineert, heeft verkregen. De blokvorming in het Verre Oosten groeit in een aan Amerika sympathieke en aan Rusland vijandige, atmosfeer. Dat zijn onbetwistbare Amerikaans-imperialistische successen. En daartoe heeft (gedeeltelijk ongewild) Nederlands imperialistisch avontuur mede gewerkt.

Herdenking

FEBRUARI-STAKING

Aan de leden en sympathiserenden van Spartacus wordt medegedeeld dat de Bond op 25 Februari 1949 een

HERDENKINGSBIJENKOMST

organiseert in gebouw „De Arend“, Breeuwerstraat.

Er zal gezorgd worden voor een passend programma. Nadere mededelingen volgend. Houdt allen dezen avond vrij.

INDONESIË

Nog steeds staat Indonesië in het middelpunt der belangstelling. Ook de zittingen van de Veiligheidsraad werden de laatste tijd volledig door Indonesië in beslag genomen. Het resultaat van de laatste zittingen is (nu weer) een Amerikaanse resolutie, die door de Veiligheidsraad is aangenomen. Het heeft dit keer lang geduurd. Herhaaldelijk is aan de betreffende resolutie geschaafd en gesnoeid, om er zeker van te zijn, dat het vereiste aantal stemmen verkregen zou worden. Het resultaat was een serie opdrachten, waarvan de Nederlandse vertegenwoordiger onmiddellijk verklaarde, dat ze slechts ten dele door Nederland uitgevoerd zouden kunnen worden. Het is dus zonneklaar, dat Nederland ook deze resolutie, net als de vorige, op zijn eigen manier zal nakomen.

Bij dat alles is het opmerkelijk, dat het zwaartepunt steeds gelegd wordt op kwesties, die uiteraard niets met de zaak te maken hebben. Zo praat men voortdurend over de datum, waarop Nederland de soevereiniteit zal overdragen aan de Verenigde Staten van Indonesië. De Veiligheidsraad trekt de datum dicht bij en Nederland schuift hem verder af en allen willen ze ons doen geloven, dat het een zaak van belang is. Wij vragen ons echter af, of het van belang is, indien Nederland werkelijk de soevereiniteit over zou willen dragen aan de Verenigde Staten van Indonesië, of dat zou geschieden in November 1950 of Maart 1950. En we vragen ons af, waarvoor de militaire actie dan nodig is geweest. Men had dan even-

goed de soevereiniteit in Januari 1949 over kunnen dragen, hetgeen al dit bloedvergieten voorkomen zou hebben.

Maar het gaat ook niet om de datum. Hoezeer men ons ook wil laten geloven, dat „onze“ soldaten daar iets groots verrichten, wij weten, dat dit grootse niets anders is, dan het wederom in bezit nemen van de ondernemingen in het Republikeins gebied. Zeker, men had dit liever bereikt langs de weg van onderhandelingen, maar toen bleek, dat de wil van de Republikeinse bevolking sterker was dan die der leiders, werd niet geschroomd om met kanonnen, mitrailleurs en bommen het uitbuitingsrecht te heroveren.

Dat en niet anders is de Nederlandse missie. Zoiets kan men zelf natuurlijk niet zonder meer verklaren en dan gebruikt men mooie woorden als orde, recht en veiligheid. Dan wordt gepraat over chaotische toestanden en over de verwaarlozing van de plantages enz. U ziet, motieven genoeg om in te grijpen met militair geweld. Motieven genoeg om de cultures weer onder Nederlands beheer te brengen, opdat ook de winsten de Nederlandse kapitaalsmachten weer ten goede zullen komen. Daarom moeten de sociale massa-bewegingen in Indonesië worden neergeslagen. Laten we de ontwikkeling van Indonesië van de laatste jaren nog eens nader bezien.

We weten, dat toen Japan Indonesië ging bezetten, de plantages, die speciaal of grotendeels voor de uitvoer werkten, (thee, rubber, enz.), zo goed als stil kwamen te liggen. Immers, waarvoor zou men met de bewerking van die plantages door-

gaan, wanneer er toch geen afzetgebieden voor de producten waren. Het is begrijpelijk, dat vele Indonesiërs, overwegend een landbouwvolk, zich weer een stuk van de vruchtbare grond toeëigenden en weer voor zichzelf gingen bebouwen, zoals ook hun voorvaders altijd hadden gedaan. Begrijpelijk is ook, dat de bovengenoemde plantages (rubber bijv.), die niet op het voorzien van de levensbehoeften waren ingesteld, de gevolgen van de jarenlange bezetting nog niet te boven zijn. Ook bij de Westerse landen zijn die sporen nog duidelijk waarneembaar.

Na de capitulatie van Japan werd de Indonesische Republiek uitgeroepen. De Indonesiërs verklaarden zich onafhankelijk en de arbeiders en boeren namen zelf de bedrijven en de plantages in beheer. Later ging het beheer over in de handen van de arbeiders en boeren, de vakvereniging (Sobsi) en de regering. Het is dus begrijpelijk, dat de uitvoering van de toezegging van de Republikeinse onderhandelaars, dat de buitenlandse bezittingen aan de rechtmatige eigenaars terug zouden worden gegeven, af moest stuiten op de onwil van de bevolking, die nu mede die bedrijven in eigen beheer had. Eerstens zouden ze het land, dat ze voor zich zelf bebouwen, moeten missen en bovendien zouden de z.g. rechtmatige bezitters niets hebben aan de bedrijven alleen. Om die bedrijven productief te maken zijn werkers nodig en om de winsten van zo'n bedrijf veilig te stellen is het ook daar, net als overal elders, nodig, dat die werkers op de grootst mogelijke manier worden uitgebuit. Dat de Indonesische bevolking zich niet zonder meer weer in het uitbuitingsgareel der koloniale heersers

gaat schikken, hoeft ons niet te verwonderen. Het blijkt ook, dat de wil tot verzet er is.

Want hoezeer men ons ook wil laten geloven, dat er vrijwel geen tegenstand meer geboden wordt, de feiten spreken andere taal. Afgezien van het rapport van de Commissie van Goede Diensten (de C.G.D.), de verlieslijsten in de dagbladen, die vooral niet kleiner zijn, dan tijdens het oprukken van het Nederlandse leger, bewijzen ons, dat er wel degelijk sprake is van guerilla-activiteit. En uit alles blijkt ook, dat Amerika er geen bezwaar tegen heeft, dat de Indonesische „ordeverstoorders“ worden uitgeroeid. Enerzijds beschouwt ze Nederland als een min of meer belangrijke bondgenoot in West-Europa, anderzijds wil ook zij in Indonesië niets anders dan kapitalistische opbouw, liefst met medewerking van de Republikeinse leiders. En bij die opbouw zijn die elementen, die de sociale tendenzen vertegenwoordigen en die de bedrijven enz. in eigen beheer willen houden, natuurlijk onbruikbaar.

Het is duidelijk, dat het werkelijke vrijheidsstreven der Indonesiërs, het internationale kapitalisme tegenover zich vindt. En niet alleen het internationale kapitalisme, maar ook verschillende z.g. arbeidersorganisaties, die zich dienstbaar hebben gemaakt aan het kapitalisme. Helemaal wordt door de arbeiders nog niet begrepen, dat de strijd tegen onderdrukking, onverschillig waar gevoerd, de strijd is van de gehele arbeidersklasse, ook die van de Nederlandse. Wanneer de arbeiders tot dat inzicht komen, zal de solidariteit geen leeg woord meer zijn en zal de strijd grotere perspectieven krijgen.

DEMOCRATIE OF LACHT DAAR?

voren gebracht, maar wij willen er alleen maar de aandacht op vestigen, dat nu het priester Mindszenty betreft, Romme te keer gaat als een wilde, en kort!

Hij schrijft over Hongarije: „Hier wordt alleen gefolterd en gemarteld. Hier wordt leugen op leugen gestapeld en elk recht verkracht. Hier wordt de Heilige Roomse Kerk aangevallen...“

Wij willen opmerken, dat als b.v. in Spanje met de Zegen van de Kerk het recht verkracht wordt en gefolterd en gemarteld, dat er dan van Katholieke zijde geen nijldige artikelen verschijnen. Wij willen opmerken, dat er honderden mensen vermoord worden onder rechtsverkrachting en opstapeling van leugens.

Wij verlangen niet bepaald naar een Hongaarse democratie, maar die van de heer Romme kan ons ook gestolen worden.

Och-och, we benne toch zo democratisch!

de niet, dat er een bespreking gehouden zou worden; dus stond van tevoren vast, dat die film niet door zou gaan. Voor zijn vertrek naar Indonesië zegt Drees, dat het van de omstandigheden zal afhangen. Toen hij 22 Jan. weer op Schiphol teruggekeerd was, zei de minister-president als antwoord op de vraag, waarom hij Hatta niet ontmoette: „Dit is niet het gevolg van een weigering van de heer Hatta, doch uitsluitend, omdat deze de bespreking gaarne op een andere plaats wilde houden en deze plaats ons eerst bekend werd op het moment, dat we op het punt stonden naar Nederland te vertrekken; wij zaten al in de auto op weg naar het vliegveld.“

Wordt hier wellicht enigermate te kort gedaan aan de waarheid? „Och ik verwonder mij nergens meer over“, sprak Drees, de vroegere sociaal-democraat, en hij glimlachte.

Er zijn evenwel nog mensen, die zich wel verwonderen, maar wie het lachen om deze dingen al lang vergaan is.

„Aan ons behoort de wereld niet!“

Ciro Alegria schreef in 1940 een roman onder deze titel over het leven van de Indiaanse bevolking van Peru. Een roman over Peru behoort tot de zeldzaamheden van de wereldliteratuur en deze roman over Peru heeft nog bijzondere kwaliteiten bovendien.

Het hoofdmotief is de strijd, die de eenvoudige gemeenschaps-Indianen voeren moeten met de geraffineerde grondbezitter, die zich niet alleen meester wil maken van de grond, waarop zij wonen, maar ook de Indianen voor hem in de mijn wil laten werken. Mooi en zuiver wordt het leven beschreven, dat de Indianen in hun gemeenschap leiden, waar het leven zo eenvoudig is en strijd om macht iets ongekends. Belangrijke beslissingen nemen allen gezamenlijk, de meest betrouwbare en ervaren mannen worden tot leiders verkozen. Ieder heeft zijn taak en plicht en vervult die met plezier. Tot de kwade dag, dat de blanke grondbezitter de gemeenschap gaat bedreigen. De Indianen zoeken recht bij een advocaat, die aan de grondbezitter gecorrumpereerd is. Talloos zijn de list en lagen, die hun gelegd worden. Grenzeloos naïef lopen ze er telkens weer in. Maar dapper en eendrachtig is hun verzet. Als ze eindelijk gedwongen worden de vruchtbare grond te verlaten, gaan ze liever in vrijheid de dorre rotsen bewonen, dan zich uit te leveren als arbeidsslaven aan de grondbezitter. Ook dan gaat de strijd om de vrijheid verder. Want de grondbezitter, verbonden als hij is met de gehele heersersklasse, probeert hen op alle mogelijke manieren het leven zuur te maken. Het barre klimaat op de hoogvlakte, de dorre onvruchtbare grond, dit alles draagt er toe bij om hen te ontmoedigen. Toch houden de hardsten onder hen stand.

Maar vele anderen, vooral de jongeren, verlaten dan de gemeenschap en zoeken hun geluk op de plantages, koffie-, rubber- of coca-, (een soort tabak) ondernemingen. Het vreselijke lot dat hun wacht, de schuldschuld, we kennen het reeds uit de boeken van Ben Traven. Zij keren dan ook niet weer. De overgeblevenen verdedigen zich hardnekkig, als de blanke opperbeier hen ook van het kleine plekje kale grond, dat hun gebleven is, met geweld tracht te verdrijven. En één der Indianen, die als jongen de gemeenschap verlaten had, en nu veel omzwervingen teruggekeerd is, probeert hun verzet een uitgebreider karakter te geven, door de Indianen op de nabije rancho's er in te betrekken.

Het boek eindigt met de overwinning van de grondbezitter, in werkelijkheid de overwinning van de heersende klasse.

En toch..... als we dit boek uitgelezen hebben, zijn we, ondanks het tragische einde niet in een down-stemming. Onrecht, uitbuiting, mateloze ellende, ze zijn ons niet vreemd. De gehele geschiedenis van feodalisme en kapitalisme is er van doortrokken.

De strijd die deze Indianen voerden, werd en wordt overal gevoerd, op talloze manieren, op de wijze, zoals dat overeenkomt met het land en zijn bewoners. We lezen hoe tradities, onwetendheid, bijgeloof hun remmende invloed uitoefenden in de schijnbaar hopeloze strijd. Want deze Indianen leden de nederlaag, omdat het kapitalisme hen onder de voet moest lopen, met zijn techniek en productiemethoden en zijn hebzucht en wreedheid.

De solidariteit, de moed en standvastigheid en bovenal de liefde voor elkaar en voor de vrijheid, die uit deze ongelijke strijd naar voren kwam, geven ons toch hoop en moed, voor de nieuwe toekomst. Een toekomst, waarin ook voor alle gekleurde volkeren een plaats is. Nog behoort aan ons, de onteigenden, de wereld niet. Ook de arme, onwetende Indianen hebben door hun taal verzet ertoe bijgedragen, dat eens aan ons allen, de gehele wereld wel zal toebehooren.

Het onderstaande fragment bewijst, dat de schrijver zich ook hiervan bewust was.

De leiders van de gemeenschap zegt in een toespraak tot de dorpelingen o.a. het volgende:

„Laten we ons land, onze plaats in de wereld verdedigen, dat is de enige manier om onze vrijheid en ons leven te verdedigen. Het lot van de armen is overal gelijk, en we vragen al de armen, zich bij ons te voegen. Dat is de enige manier, waarop we ooit zullen winnen. Al jaren, al eeuwen hebben velen gerebelleerd en verloren. Wees niet bang voor een nederlaag, want het is beter te sterven, dan slaven te zijn.....“

VIVISECTIE OP DE VRIJHEID

Wij hebben Prof. Pos in ons vorig artikel moeten onderbreken, echter niet om hem niet meer aan het woord te laten komen. Integendeel we zijn zeer geïnteresseerd in de vrijheids aspiraties van de hoogleraar, die hij als „geestelijke vrijheid" scherp afbakt tegen de natuurlijke, willekeurige en niets ontziende instinct-uitlevende „vrijheid" van het kapitalisme. Voordat wij de professor verder lieten praten moesten we wel eerst op een nalatigheid wijzen: het buiten beschouwing laten van de vrijheidsopvattingen der massa van niets-besitters, die zoals wij zagen zo geheel anders zijn en tegenovergesteld aan de kapitalistische vrijheid. Ook konden we niet nalaten het geloof van prof. Pos aan de „natuurlijke vrijheid" te verstoren. Hij moet toch niet alles geloven wat de kapitalisten van hun eigen „prima" vrijheid zeggen, of eigenlijk zeiden; want dat schermen met de natuur is door de moderne verdedigers van het kapitalistische productie-stelsel alweer als een ouderwets huismiddelje aan kant gedaan. De snelle ontwikkeling der natuurwetenschappen heeft laten zien, dat er geen eeuwige theorieën zijn. De mechanische wetenschap en het darwinisme leken nog tot in het midden der vorige eeuw het laatste woord. Toen dit onjuist bleek, schoot er voor het kapitalisme niets anders over dan zich als een inkvis in een wolk van duistere methaphysiek terug te trekken, nu het natuurbeeld, dat eerst door eeuwige wetten beheerst scheen, zo onzeker en veranderlijk bleek.

De allerlaatste ontwikkelig heeft een grote uitbreiding van wat men noemt het intellect te zien gegeven. De bedrijfsleiding wordt wetenschappelijk gevoerd; een techniek voor het beoordelen van personeel t.o.v. hun arbeidsgeschiktheid is ontstaan. Voor alles worden diploma's en titels getist. Kapitaliteit alleen en hoge posities zijn niet meer voldoende. Ministers, burgemeesters en wethouders zijn professor, doctor, ingenieur, meester in de rechten en zijn zij het niet dan worden ze het gemaakt, honoris causa. Wat voor de generaal z'n strepen zijn, dat is voor de moderne leider zijn titel. Dit intellect heeft geen hoge dunk van hun voorvaderen, die zich bij hun geldverdiene louter lieten leiden door de praktijk. Zij komen aan deze geleerden, wier opleiding zij weliswaar hebben bekostigd wel wat onbehouden voor. Vandaar hun geringe schatting voor de vrijheid die deze kapitalisten voorstonden; volgens instinct, willekeurige. Neen, de vrijheid waar hun hart naar uit gaat is

de geestelijke vrijheid, die de erkenning van gelijke rechten van allen op de goederen van het leven inhoudt en daarom de voorwaarde is tot een samenleving waarin uitbuiting en concurrentie zijn vervangen door een verhouding van recht van alle leden der gemeenschap op de in gemeenschappelijke arbeid voort te brengen goederen. Dit recht is kwalitatief, d.w.z. het wordt bepaald naar de betekenis van ieders bijdrage tot het arbeidsproces.

Die laatste zin hangt erbij, als iets waaraan op het laatste moment nog juist gedacht is. Qualitatief.....? ..recht.....van leders bijdrage.....? Ach zo! We begrijpen het! De professor wil meer, meer van het vette der aarde, meer dan al die kerels uit de fabriek met hun besmeurde overalls en zwarte handen. Zo draait de platonsche liefde voor de vrijheid uit op..... de liefde voor de eigen buik. Maar dat gaat ook niet professor. Op die voorwaarde kan men niet met Marianne trouwen; met haar geen huwelijk uit berekening. Al is hij er, als iets, dat vanzelf spreekt nog juist even aan toe gevoegd, deze laatste zin kan toch niet gemist worden, want de woorden „ge-

lijke rechten van allen op de goederen van het leven" mochten eens verkeerd worden opgevat. Het mocht eens lijken, alsof de professor tot de gelijkmakers behoorde. En voor „gelijk" daat voelen de intellectuelen niet veel voor. Onder het biederwette Kapitalisme, waren de kansen gebonden aan kapitaalbezit. Dat was onjuist nietwaar, oneerlijke immoreel. De geestelijke vrijheid, die de erkenning van gelijke rechten van allen op de goederen van het leven inhoudt, wil zeggen: gelijke kansen voor ieder. Hetzij oud, jong, zwak, sterk, slim of dom, allen gelijke kansen.

Deze hoge ethiek komt er op neer, dat zij, die door de natuur met een krachtig lichaam en scherp verstand begiftigd zijn, nog eens een extra beloning krijgen en de zwakken een extra trap. Maar misschien is er onder zo'n „verhouding van recht" nog een Dr. Willem Drees om de gevolgen van dat recht wat te verzachten. En misschien ook niet.

Intussen wie meer wil van het maatschappelijk product moet ook de macht hebben om zich dat „meer" toe te eigenen, hij moet overmacht hebben over anderen, die minder ontvangen, te meer daar het op hun kosten gaat.

Dat lijkt de heren intellectuelen leiders niet kwaad. De Kapitalisten met hun lage instincten

van de baan, zij met geestelijke vrijheidsmacht de touwtjes in handen en de arbeiders..... die tellen helemaal niet mee. Die worden in het gehele referaat van prof. Pos niet genoemd. Ze zweven alleen in bovengenoemde aanhaling de geleerde even voor den geest om hem zijn meer te bezorgen.

Nu ligt dit meer zo in de menselijke natuur. Meer wil de mens, altijd meer, houdt ons de dichter A. v. Scheltema in schone versregels voor. Het is zijn ontevredenheid met het bestaande; het is de voorwaarde voor zijn vooruitgang voor zijn meesterschap over de natuur; het is dat wat hem boven het dier verheft; het is het echt menselijke in de mens. Om dat „meer" te bereiken zet hij hoofd en handen in beweging. Lief en geweld zijn tot zijn dienst. Waar het water de velden verwoest en mensen en kudden aan gevaren blootstelt wordt de rivier in boeien geslagen en dansen de schepen vrolijk op zijn rug ten teken van overwinning. Om grotere inspanning uit het lichaam van de reus te halen, wordt hij slim afgeleid tot waar zijn krachten zich kunnen verzamelen om bij het plotseling vrijgeven met oergeweld reusachtige machines in beweging te zetten, die zijn eergie als met een fijn vertakt zenuwstelsel diep het land invoeren, transport en productie-middelen in beweging zetten en de donkere nacht als met een aardse sterfegewiel verlichten. Waar de aarde zich onverzettelijk toont, worden springstoffen in zijn ingewanden geboord, die de schatten aan de dag brengen.

(Wordt vervolgd.)

BRIEF VAN EEN HAVENARBEIDER

Wij ontvingen onderstaande brief betreffende de havenstaking.

„Het conflict in de haven heeft zoals alle conflicten natuurlijk een oorzaak en deze ligt hoofdzakelijk bij de arbeiders zelf.

In de jaren '45-1946 hebben alle organisaties ongeacht kleur of parlementair-politieke richting zich beijverd om het arbeidstempo zo hoog mogelijk op te voeren, met als resultaat miljoenen winsten voor de bezitter en de werkers een hongervooi. Ondanks dit alles ging de propaganda „voor het arbeidstempo op" gestaag door. Dit kon enige tijd zo doorgaan, omdat enige arbeiders 6 cent of iets daarboven extra ontvingen, wij noemden het zweepjesgeld. Het elkaar opjagen van de arbeiders kon natuurlijk geen stand houden met gevolg, dat er de laatste tijd aan de haven kalm werd gewerkt. Het Amsterdams Havenbedrijf werd er voor gespannen. „Behoorlijk werken," zei de Directie, „de kerels lijken wel gek, wat moet er van onze winst terecht komen, dus daarom maar dezelfde prestatie maar met minder volk." Dat werd door de arbeiders niet genomen, en zo brak dan 11 Januari aan dit bedrijf een staking uit. Daarop werden door de S.H.B. ongeveer 50 arbeiders naar het A.H.B. gestuurd. Alle 50 weigerden als maffie te werken. Prompt daarop liet de S.H.B. tweehonderd man van de D.U.W. komen en deze werden ook naar het A.H.B. gestuurd. Deze tweehonderd man namen onderling het besluit om niet te gaan en zich te melden bij de

stakersleiding. Daarna werden er nog een twintigtal vaste S.H.B.-arbeiders gestuurd, ook deze weigerden, zodat het conflict zich steeds uitbreidde. Bestuurders der E.V.C. hebben in die dagen een onderhoud gehad met de burgemeester. Deze bestuurders hebben de burgermeester beloofd het conflict zoveel mogelijk te localiseren. Ondanks dit alles hebben verschillende S.H.B.-ers (gezien de ongezonde toestand waarin dezen verkeerden) er bij de stakersleiding op aangedrongen, dat het conflict werd uitgebreid. Dit besluit werd dan ook genomen op de vergadering van 17 Januari in Krasnapolsky. Met gevolg, dat er nu ongeveer 1100 man in staking zijn.

In ons vorig nummer hebben we over de aan de gang zijnde stakingen in Amsterdam reeds uitvoerig geschreven. We drukken deze brief af, omdat hij een duidelijk beeld geeft van het verloop van de havenstaking. Hoezeer de bezittende klasse verontrust wordt door het groeiend verzet van de arbeiders, blijkt wel uit een artikel in Het Parool, dd. 29 Januari. Het Parool komt daar tot de ontdekking, dat staking ook voor de stakers allerminst een genoege is, en dat niet iedere staking als een C.P.N.-rel beschouwd kan worden. Het stelt de vraag of de beslissingen van het college van rijksbemiddelaars niet wat sneller genomen kunnen worden. Het stelt verder vast, dat stakingen eitingen zijn van groeiende spanningen in het maatschappelijk leven.

Ja, ja, de heren krijgen het toch al een beetje benauwd!

12 FEBRUARI 1949

PRIJS 12 CENT

9e Jaargang No. 7

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS"

Redacteur
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam", postgiro 168797 te A'dam

Spanningen en Stakingen

De stakingen, in het bijzonder te Amsterdam, zetten zich voort. De laatste week is er eer sprake van uitbreiding, dan van teruggang. Hebben de confectie-werkers van de Hollandia-fabrieken „Kattenburg en Co." het hoofd moeten buigen, zonder dat op directe resultaten kan worden gewezen, daartegenover staat dat stakingen uitbraken en geleidelijk in omvang toenamen in de tabaksindustrie. Zo wordt thans zowel bij de „British", als bij de „Turmac"-fabrieken te Amsterdam gestaakt. De werkers, zowel van de gemeente, als van de grote schoonmaakbedrijven, staken verbeten door en handhaven hun eis van een uurloon van 86 cent. Ook in dit bedrijf is er sprake van een toenemend aantal stakers. Het conflict heeft enige bijzondere kanten. Doordat het hier vooral arbeidskrachten betreft, die in openbare lokaliteiten werken, worden, nolen volens, velen gedwongen zich er mede bezig te houden, die in andere stakingsgevallen alles aan zich laten voorbij gaan. Het bruidje, dat in de vervuilde trouwzaal haar sleepje zorgvuldig moet ophouden, is daarvan wel één van de minst „gedupeerden". Maar met kantoorpersoneel en ambtenaren die 's-morgens hun werkruimten in steeds groter staat van vervuiling aantreffen, wordt het al wat anders. Dan komen de opmerkingen los over hygiëne en kweekplaatsen van vlooiën. En al gauw zijn er enkelen bereid, om naast het even afvegen van hun eigen tafel en het legen van hun asbak, te gaan wrijven en boenen, de stofzuiger op te zoeken en de vloeren te gaan doen. Het kan niet naderdukkelijk genoeg worden gezegd, dat hierdoor de meest uitgebuite arbeidskrachten onder kleine miserige argumentjes in de rug worden aangevallen. Zij die dit doen, behoven in de meeste gevallen tot dat kleinburgerlijke milieu, dat de gedachten aan werkelijke solidariteit en medestrijden niet kent. Toch menen wij op hun lafheid de aandacht te moeten vestigen. Naast de lichamelijke hygiëne bestaat er nog iets anders, een geestelijke hygiëne. Deze laatste nu

is, als puntje bij paaltje komt, van ernstiger aard, dan het vuil dat in enkele dagen weg gespoeld en afgelapt wordt. Deze geestelijke vervuiling, die ons persoonlijk moreel aantast, bedreigt ook onze kinderen op de scholen, wanneer zij het „verzoek" krijgen van hun „opvoeders" om werk te doen, dat de normale arbeidskrachten om reden van schandelijke arbeidsvoorwaarden weigeren. Zij tast onze klassesolidariteit aan. Zij doet ons als vijanden tegenover elkander staan. Deze geestelijke vervuiling kan men zo maar niet afwassen, want ze dringt in ons denken en geestelijk zijn. We kunnen daarom slechts verheugd zijn, wanneer wij de laatste tijd de ervaring opdeden, dat de ouders van schoolgaande kinderen zich met elkander gingen beraden over de op de scholen ontstane toestanden en de gedragingen van een deel van het onderwijzend personeel, dat met allerlei mooie praatjes over het belang van de kinderen, in feite wezenlijke schade toebrengen aan de actie der werkers, inplaats van het gemeentebestuur te wijzen op de onhoudbaarheid van de toestand. Stakingen als deze, algemeen economisch misschien van weinig betekenis, dwingen ons allen, keus te doen, plaats te nemen aan één van de beide zijden van het klassefront.

Een zwakke zijde van dit conflict is, dat het zo gemakkelijk de aandacht van de strijdenden afwendt van de noodzakelijke actie van alle arbeiders tegen de georganiseerd strijdende heersende klasse en die aandacht richt op het parlementair optreden van politieke partijen in gemeenteraad. De werkgever is hier immers de overheid. Zo wordt het, voor de C.P.N. mogelijk, om met wat parlementair lawaai eigen voortreffelijkheid te betonen. Wanneer de arbeiders echter wat verder zien, moeten zij tot de conclusie komen, dat de Stalinistische partijen daar, waar zij in het verleden of heden staatsmacht bezaten of bezitten, evenzeer het bestaanspel van de arbeiders drukken en binden. De Stalinistische ministers van destijds in

Frankrijk en België en van heden in landen als Tsjecho-Slowakije, kunnen daarvoor als voorbeeld dienen.

Ook voor de werkers geldt, dat hun lot is verbonden met dat van de gehele strijdende klasse, die deze strijd zelfstandig zal moeten voeren, waarvoor een brede goed georganiseerde beweging van bedrijf tot bedrijf noodzakelijk is.

Ook de staking van de Amsterdamse havenarbeiders gaat nog steeds voort. Waren in dit conflict aanvankelijk alleen de eigenlijke reservisten betrokken, die in Amsterdam zijn ondergebracht bij de S.H.B. (Samenwerkende Havenbedrijven) zoals in Rotterdam bij de H.A.R. (Havenarbeiders reserve), de laatste dagen werden steeds meer vaste arbeiders in het conflict betrokken. Dit ligt trouwens voor de hand. Immers, losse en vaste arbeiders werken naast elkaar. Al zijn dus de eisen van de S.H.B.-arbeiders er op gericht dezelfde beloning te verkrijgen als de vaste arbeiders (vooral in de nachtarbeid waar zij tot nu toe geen gelijke toeslag genieten als de vasten) de laatsten moeten hun doorwerken steeds meer gaan voelen als onderkruiperswerk. Zo zijn dan ook in de afgelopen week de vaste arbeiders van de firma „Scheuer", „Het verenigde Cargadoorsbedrijf" en van de „Kon. Holl. Lloyd" in staking gegaan.

De losse arbeiders zijn spontaan in staking gegaan. Steeds meerderen van hen werden in het conflict betrokken. De E.V.C.-Transport kreeg er weldra de leiding van. Als een zwak punt van de actie moeten de stakers wel hebben gevoeld, dat de vaste arbeiders er niet direct in waren betrokken. Dit lag echter in de lijn van een actie onder leiding van een vakbond als de E.V.C. En met dit vraagstuk hebben de stakers dan ook voortdurend moeten worstelen. Op de verschillende vergaderingen kwam dit dan ook tot uitdrukking.

Daarbij komt, dat de tijd van afzonderlijke conflicten in de verschillende bedrijven in zoverre voorbij raakt, dat daarin voor de arbeiders steeds minder mogelijkheden liggen. Wanneer de Scheepvaartvereniging „Noord" in een brief aan de arbeiders op 25 Januari er enige malen op wijst, dat loonsverhogingen niet zonder inmenging van de over-